

Zkouškové otázky : Ústavní principy bezpečnosti
CEVRO Institut, vysoká škola 2023/2024

1. Ústavní pořádek České republiky, základní vztahy a vazby mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní. Materiální základ Ústavy. Neutralita státní moci.
2. Pojem právní stát obecně. Výkon státní moci za běžného stavu. Hodnota státu (suverenita, územní celistvost a demokratické základy státu).
3. Pojem bezpečnost státu a pojem individuální bezpečnost. Jakými nástroji je zajištěna bezpečnost státu, ozbrojené síly a ozbrojené sbory.
4. Pojem hrozba a riziko. Intencionální a neintencionální hrozba. Co znamená pojem přijatelné riziko.
5. Co jsou státní (národní) bezpečnostní zájmy. Jaké principy se uplatňují v oblasti zajištění naší bezpečnosti.
6. Co je podstata krizových stavů z hlediska fungování státu. K jakým proměnám ve vztazích mezi mocí zákonodárnou a výkonnou dochází. Jak je zajištěna kontrola ze strany moci zákonodárné a soudní ve vztahu k rozhodnutím moci výkonné.
7. Nouzový stav. Co je jeho podstatou. Vysvětlete podmínky pro jeho vyhlášení, případně prodloužení.
8. Stav ohrožení státu. Co je jeho podstatou. Vysvětlete podmínky pro jeho vyhlášení a jeho ukončení.
9. Válečný stav. Co je jeho podstatou. Vysvětlete podmínky pro jeho vyhlášení a jeho ukončení.
10. Pravomoc prezidenta republiky jako vrchního velitele ozbrojených sil.
11. Pravomoc vlády v oblasti obrany státu, pravomoc vlády vysílat ozbrojené síly do zahraničí a povolovat průjezd a přelet cizích ozbrojených sil na území České republiky.
12. Pravomoc parlamentu vysílat ozbrojené síly do zahraničí a vyslovit souhlas s jejich pobytem na území našeho státu.
13. Bezpečnostní rada státu, její poslání, postavení, složení a způsob její práce.
14. Ústřední krizový štáb jeho poslání, postavení, složení a způsob jeho práce.
15. Ministerstvo obrany jako ústřední orgán státní správy v oblasti obrany, jeho vztah k ozbrojeným silám.
16. Působnost ministerstva zahraničních věcí, ministerstva vnitra, ministerstva financí, ministerstva průmyslu a obchodu, a správy státních hmotných rezerv při zajišťování naší obrany a vnitřní bezpečnosti.
17. Ozbrojené sbory České republiky, Policie České republiky její poslání a organizační struktura, vztah k ministerstvu vnitra.
18. Speciální orgány státní moc v oblasti národní bezpečnosti, NUKIB, inspektor pro kybernetickou obranu, poradce pro národní bezpečnost, navigační systém Galileo.
19. Zpravodajské služby jejich postavení v systému bezpečnosti. Jejich vztah k moci výkonné. Kontrola zpravodajských služeb.
20. Zajištění kolektivní bezpečnosti globálně, OSN, Rada Bezpečnosti OSN.
21. Vznik NATO, vstup České republiky do NATO, Washingtonská smlouva, její obsah, aktivace článků IV. a V.
22. Společná zahraniční a bezpečnostní spolupráce EU jako nástroj pro zajištění naší bezpečnosti, PESCO. Společná akce a společný postoj.
23. Financování naší obrany za běžného stavu a ve stavu krizovém.
24. Poslání a role Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

25. Krizové řízení podle krizového zákona, jeho podstata a smysl, omezení základních práv a svobod, ukládání povinností, krizová opatření.
26. Nároky osob vůči státu podle krizového zákona.
27. Utajované informace, jejich význam, administrativní, personální a průmyslová bezpečnost. Osvědčení fyzické osoby. Zvláštní přístup k utajované informaci.
28. Frontex, systém ochrany vnější hranice EU. Jeho poslání a pravomoc a účast jednotlivých členských států EU v oblasti ochrany vnější hranice EU. Migrační pakt.
29. Kontrola veřejné správy, parlamentní, orgánem nezávislé kontroly, fyzickými osobami (veřejností), Veřejným ochráncem práv, NKÚ a kontrola soudní.
30. Mezinárodní odpovědnost za zločiny podle Římského statutu. Pravomoc soudu a podmínky vydání osoby k výkonu spravedlnosti k soudu.
31. Válečné zločiny, obecná charakteristika. Jaké činy jsou podle mezinárodního práva zakázány.
32. Smlouva mezi USA a ČR o spolupráci v oblasti obrany z roku 2023. Její smysl a podstata. Na jaké osoby se vztahuje a jaké imunity a výsady zaručuje.